

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

MUHTASARI WA RIPOTI YA KAMATI YA ARDHI NA MAWASILIANO YA BARAZA LA WAWAKILISHI KWA MWAKA 2017/2018

Mheshimiwa Spika, awali ya yote napenda kuchukua fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu, Bwana wa viumbe vyote, kwa kutujaalia uhai, afya njema na taufiki ya kuweza kukutana hapa leo kwa ajili ya kutekeleza majukumu yetu muhimu ya kikatiba ya kuisimamia Serikali na kuwawakilisha wananchi wa Zanzibar katika kufanya maamuzi muhimu ya kitaifa. Aidha, naomba nikushukuru wewe Mhe. Spika kwa kunipa nafasi hii ya kusimama hapa, mbele ya Baraza lako Tukufu kwa ajili ya kuwasilisha muhtasari wa ripoti ya Kamati ya Ardhi na Mawasiliano kwa mwaka 2017/2018.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, sasa naomba kuwasilisha muhtasari wa ripoti ya Kamati hii ya Ardhi na Mawasiliano kwa mwaka wa fedha 2017/2018 kama inavyoelekezwa na Kanuni ya 108(14) ya Kanuni za Baraza lako Tukufu (Toleo la 2016).

Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Kamati ya Ardhi na Mawasiliano naomba nikushukuru wewe tena Mhe. Spika, Katibu wa Baraza la Wawakilishi, Mratibu wa Shughuli za Kamati na watendaji wako wote kwa kuiwezesha Kamati hii kufanya kazi zake zote bila ya matatizo kwa kipindi chote.

Mheshimiwa Spika, kwa namna ya pekee, napenda kutoa pongezi na shukurani za dhati kwa Wajumbe na Makatibu wa Kamati hii ya Ardhi na Mawasiliano kwa mashirikiano yao makubwa waliyoyaonesha katika kipindi

chote cha utekelezaji wa kazi za Kamati. Ni ukweli usiopingika kuwa mashirikiano yao ndio nyenzo pekee iliyoifanya Kamati hii kufanya kazi zake kwa ufanisi mkubwa.

Mheshimiwa Spika, Kamati ya Ardhi na Mawasiliano imeundwa kwa mujibu wa Kanuni ya 106 ya Kanuni za Baraza lako Tukufu (Toleo la 2016). Aidha, majukumu ya Kamati hii yamefafanuliwa katika Jadwali la Kwanza la Kanuni hizo za Baraza. Katika utekelezaji wa majukumu yake Kamati hii imepewa dhima ya kusimamia Wizara mbili (2) zifuatazo:

1. Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira, na
2. Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa muundo wa Kamati, Kamati hii imeundwa na Wajumbe Nane (8) na makatibu wawili (2) na kama nilivyoeleza hapo awali kuwa Kamati imekuwa ikifanya kazi kwa mashirikiano makubwa baina ya Wajumbe pamoja na makatibu wake. Hivyo, kwa kuthamini mchango wao mkubwa, naomba niwatambulishie kwa majina Wajumbe na makatibu hao kama ifuatavyo:

1. Mhe. Hamza Hassan Juma	Mwenyekiti
2. Mhe. Suleiman Sarhan Said	Makamu Mwenyekiti
3. Mhe. Ahmada Yahya Abdulwakil	Mjumbe
4. Mhe. Khadija Omar Kibano	Mjumbe
5. Mhe. Mwanaidi Kassim Mussa	Mjumbe
6. Mhe. Mohamedraza Hassanali	Mjumbe
7. Mhe. Nassor Salim Ali	Mjumbe
8. Mhe. Said Omar Said	Mjumbe
9. Ndg. Fatma Omar Ali	Katibu
10. Ndg. Mwanaisha Mohammed Kheir	Katibu

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka huu wa fedha 2017/2018, Kamati ya Ardhi na Mawasiliano ilifanya kazi zake kwa muda wa wiki sita (6) baina ya

Unguja, Pemba na Tanzania Bara. Kamati pia, ilipata nafasi ya kwenda tena Tanzania Bara kwa ajili ya ziara za kimafunzo kupitia Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira mnamo mwezi wa Oktoba, 2017.

WIZARA YA ARDHI, MAJI, NISHATI NA MAZINGIRA

Mheshimiwa Spika, Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira ni Wizara muhimu katika Mfumo wa utoaji wa huduma za kijamii kwa wananchi wa Zanzibar. Aidha, Wizara hii ina dhamana ya kuhakikisha kwamba wananchi wote wanafaidika na huduma bora za maji, matumizi bora ya ardhi, usimamizi na utunzaji wa mazingira pamoja na upatikanaji bora wa huduma za nishati iliyo salama na endelevu kwa ustawi wa maisha ya wananchi na Taifa kwa ujumla.

Mheshimiwa Spika, kutokana na umuhimu huo, Kamati inaiomba sana Serikali kufanya juhudi za makusudi zitakazoweza kazi za Wizara hii kupata fedha za kutosha hususan zile kazi za maendeleo, ili ile kauli mbiu ya "Kuondoa Migogoro ya Ardhi Zanzibar" iweze kutekelezwa kwa vitendo kwani kwa vyovyote vile asilimia ndogo sana ya fedha za maendeleo iliyopatikana hadi Disemba, 2017 ni finyu sana na kamwe haiwezi kutimiza kikamilifu azma ya Serikali ya kuondoa Migogoro ya Ardhi hapa nchini.

SEKTA YA MIPANGO NA UENDESHAJI

Mheshimiwa Spika, Kamati imesikitishwa kuona kuwa kazi ya kukamilisha Mradi wa Ujenzi wa Nga'mbo Tuitakayo katika eneo la Mwembeshauri, imekuwa ikisuasua kwa muda mrefu sasa na Wizara pamoja na Serikali kwa ujumla imeshindwa kukamilisha Mradi huo hali inayopelekea Ujenzi usio na taratibu kushamiri katika eneo hilo lililotengwa kwa ajili ya Mradi huo.

Mheshimiwa Spika, hali hii inatokana na Ufinyu wa Bajeti inayotengwa licha ya Idara hizi kubeba majukumu makubwa ya shughuli za uendeshaji wa Wizara nzima lakini bado bajeti inayotengewa ni ndogo hali ambayo

inapelekea baadhi ya shughuli kutokutekelezwa ipasavyo kama zilivyopangwa kwa mwaka wa bajeti husika.

PROGRAMU YA USIMAMIZI NA UPANGAJI WA MATUMIZI YA ARDHI

Mheshimiwa Spika, Kupitia Programu hii ya Usimamizi na Upangaji wa Matumizi ya Ardhi inatekelezwa kupitia Sekta ya Ardhi hapa Zanzibar. Aidha, Sekta hii imeundwa na Idara ya Ardhi na Usajili (Mahakama ya Ardhi, Afisi ya Mrajis wa Ardhi na Bodi ya Uhaulishaji), Idara ya Upimaji na Ramani na Idara ya Mipango Miji na Vijiji.

Mheshimiwa Spika, ambapo Idara na Taasisi hizo kwa pamoja zinaunda Kamisheni ya Ardhi inayoongozwa na Katibu Mtendaji ambaye ndiye Msimamizi Mkuu wa Idara hizo.

KAMISHENI YA ARDHI

Mheshimiwa Spika, Kamisheni ya Ardhi ni wakala wa Serikali iliyoanzishwa chini ya Sheria Nambari 6 ya mwaka 2015. Madhumuni ya kuanzishwa kwake ni kusimamia utawala wa ardhi na kupanga matumizi bora ya ardhi. Aidha, haki ya kulinda rasilimali muhimu ya ardhi iliyo chache na isiyoongezeka kwa maslahi ya Taifa na maendeleo ya jamii ni jambo la msingi lililozingatiwa katika uanzishwaji wa Kamisheni ya Ardhi Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, Kamati inasikitishwa na kuwepo kwa Mamlaka mbili (2) tofauti katika masuala mazima ya usimamizi wa ardhi za Eka Tatu, Unguja na Pemba ambapo hadi Kamati inapokea taarifa hii suala hilo kwa upande wa Unguja lipo chini ya Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira na kwa upande wa Pemba linasimamiwa na Wizara ya Kilimo, Maliasili, Mifungo na Uvuvi. Jambo ambalo sio sahihi kwasababu Unguja na Pemba Wizara ndio hizo hizo za Serikali. Ndio maana tukasema kuwa suala la Eka tatu zisimamiwena Wizara ya Ardhi kwa sababu wao ndio wanaotoa Hatimiliki

za maeneo na Wizara ya Kilimo ibakie na jukumu lake la msingi la kusimamia matumizi ya Eka tatu kwa ajili ya Kilimo na sio vyenginevyo.

Mheshimiwa Spika, kutokana na kadhia hii Kamati inaitaka Serikali kwa kushirikiana na Wizara husika kupitia Kamisheni ya Ardhi kuandaa utaratibu maalum wa usimamizi wa maeneo yote ya eka tatu kwa upande wa Unguja na Pemba. Ili kuweza kufikia dhumuni kuu la kuanzishwa kwa Kamisheni hiyo na utekelezaji bora wa kauli mbiu ya Ilani ya Chama chetu cha Mapinduzi (CCM) ya Kuondoa kabisa migogoro ya ardhi katika nchi yetu. Kubaki kama ilivyo sasa ni kuchochea mgongano wa madaraka na mgawanyo wa kazi katika Taasisi zetu za Serikali.

MAHAKAMA YA ARDHI

Mheshimiwa Spika, Mahakama ya Ardhi imeanzishwa kwa madhumuni ya kupokea, kusikiliza na kuamua kesi mbalimbali zinazohusiana na migogoro ya ardhi inayofikishwa katika Mahakama hizo Unguja na Pemba.

Mheshimiwa Spika, Kamati haikufurahishwa hata kidogo na hatua za malipo ya Wazee wa Mahakama ambao hulipwa posho zao kupitia OC ya Mahakama. Hii inatokana na agizo lililotolewa na Serikali la kuwalipa Wazee wa Mahakama Shilingi 20,000 badala ya Shilingi 10,000 hali ambayo imepelekea kuathirika kwa hali ya bajeti ya Mahakama hiyo kulingana na bajeti waliopangiwa kwa mwaka.

Mheshimiwa Spika, Kamati pamoja na kuwa imeridhika na ongezeko la posho la Wazee wa Mahakama (Accessors) kulipwa shilingi elfu 20 badala ya elfu 10 kwa siku kwa kufanya kazi ya usikilizaji kesi lakini ni vyema bajeti hiyo itengwe maalum isiingiliane na matumizi mengine ya Taasisi au Idara husika.

Mheshimiwa Spika, kwa kuwa kumejitokeza tatizo hilo, Kamati yangu inaitaka Wizara kukaa pamoja na Wizara ya Fedha na Mipango kulitafutia

ufumbuzi suala zima linalohusiana na ongezeko la asilimia 100 la malipo ya posho za Wazee wa Mahakama ya Ardhi linatokana na agizo la Serikali ambalo limeathiri utendaji mzima wa mwaka huu kwani fedha za “OC” karibu ya nusu yake wamelipwa Wazee wa Mahakama “Accessors” na Mahakama kushindwa kununua hata “stationaries” za kutumia katika uendeshaji wa kesi kutokana na fedha hizo hazikupangwa katika bajeti iliyopita.

Mheshimiwa Spika, pia, Kamati inaiomba Serikali pamoja na Wizara ya Fedha na Mipango kuwatengea fungu Maalumu Mahakama ya Ardhi la Wazee wa Mahakama “Accessors” ili kuwasaidia kuondokana na matatizo yanayojitokeza hivi sasa.

Mheshimiwa Spika, pamoja na jitihada mbalimbali zinazochukuliwa na Serikali pamoja na Wizara husika bado Kamati yangu hairidhishwi na hali ya Uchakavu na ukosefu wa nafasi za kutosha kwa Mahakama za Ardhi Zanzibar hali inayopelekea kutofanya kazi kwa ufanisi mfano halisi Mahakama ya Mkoa wa Kaskazini Unguja ambayo hadi leo inafanya kazi katika jengo la ofisi kuu ya Mahakama ya Ardhi (Majestik) ambayo pia, ni Ofisi ya Mahakama ya Mkoa wa Mjini Magharibi, hii imetokana na Mahakama ya Ardhi ya Mkoa wa Kaskazini, Gamba kushindwa kuanza kazi kutokana na jengo lake kukosa fedha za matengenezo ya Jengo ili liweze kuendana na shughuli za kimahakama.

Mheshimiwa Spika, kutokana na changamoto hiyo, Kamati inaiomba Serikali pamoja na Wizara husika kutenga fungu maalumu la fedha katika bajeti ya mwaka 2018/2019 kwa ajili ya kulifanyia matengenezo jengo la Mahakama ya Ardhi liliopo Gamba ili kuwarahisishia wananchi walioko katika Mkoa huu wa Kaskazini kupata huduma hiyo kwa urahisi.

MRAJIS WA ARDHI

Mheshimiwa Spika, Afisi ya Msajili/Mrajis wa Ardhi ni moja kati ya taasisi zilizo chini ya Kamisheni ya Ardhi. Taasisi hii imeanzishwa chini ya Sheria ya Ardhi Nambari 10 ya mwaka 1990. Kazi kubwa ya taasisi hii ni kusajili ardhi na kuweka kumbukumbu za uhaulishaji wote unaofanywa katika ardhi iliyosajiliwa.

Mheshimiwa Spika, Pamoja na hayo, Kamati hadi inapokea taarifa hii imesikitishwa na utendaji kazi ya Afisi hii na hatua zinazochukuliwa katika utekelezaji wa kazi zao za usajili wa ardhi ili kusaidia kupunguza migogoro mtambuka ya ardhi inayoibuka siku hadi siku. Kutokana na mapungufu hayo Kamati inaitaka Kamisheni ya Utumishi Serikalini kuwapatia Afisi ya Msajili wa Ardhi watumishi wa kutosha ili waweze kufanya kazi zao kwa ufanisi.

Mheshimiwa Spika, Licha ya mapungufu hayo pia, Afisi hii inakabiliwa natatizo la kukosekana kwa usafiri wa Kudumu na wa uhakiki. Hali inayopelekea gari la Mkurugenzi kutumika na mhasibu, wafanyakazi pamoja na kazi za usajili na utambuzi wa ardhi. Kutokana na mwenendo huo, Kamati inaiomba Serikali kuwapatia magari ya kutosha ili kuweza kufuatilia kazi zao za usajili pamoja na utambuzi wa ardhi katika maeneo yote kwa upande wa Unguja na Pemba ili kuweza kufikia lengo kuu la Ilani ya Chama chetu. Kwani mazingira ya kazi zao muda mwingi hutumika nje ya maeneo yao ya kazi kwahivyo usafiri ni jambo la lazima.

IDARA YA MIPANGO MIJI NA VIJJI

Mheshimiwa Spika, Idara ya Mipango Miji na Vijiji inafanyakazi ya utekelezaji wa Sheria ya Mipango Miji na Vijiji, Sura 85 ya 1995. Lengo kuu la Idara hii ni kuhakikisha kuwa Zanzibar inajiwekea mipango mizuri na endelevu ya matumizi na maendeleo ya ardhi na kusimamia utekelezaji wake.

Mheshimiwa Spika, Idara hii bado inakabiliwa na tatizo la Ufinyu wa Bajeti jambo ambalo linapelekea kazi zinazopangwa kushindwa kutekelezwa kwa wakati. Hii inatokana na kutegemea ‘OC’ moja inayoingiziwa Kamisheni ya Ardhi igawanywe katika idara zote nne (4) zilizo chini yake ambapo ni wazi kuwa haitoshi.

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu inaiomba Serikali kukaa pamoja na Wizara ya Fedha na Mipango kulitafutia ufumbuzi mbadala tatizo la ucheleweshwaji wa uingizwaji wa ‘OC’ katika Wizara zote za Serikali pamoja na Taasisi zake.

Mheshimiwa Spika, katika kulipatia ufumbuzi suala hili ni vyema kila idara kuwa na fungu lake la matumizi kwani kutokufanya hivyo kunapelekea kazi nyingi kushindwa kutekelezeka. Na ndio maana maeneo mengi hapa Zanzibar hujengwa kiholela kwa sababu Idara inashindwa kuipanga miji yetu kwawakati, ukinzingatia kuwa kasi ya maendeleo imekuwa kubwa kulinganisha na kasi ya upangaji wa miji.

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu inahimiza kutengwa kwa Bajeti ya kutosha ili Idara hii iweze kufanya kazi zake kwa wakati na ufanisi pamoja nakwenda sambamba na kasi ya maendeleo ya Nchi. Pia, ili migogoro ya Ardhi imalizike hapa Zanzibar, Kamati inaomba tenakupatiwa bajeti ya kutosha Kamisheni ya Ardhi ili waweze kupanga Miji naVijiji, Kuipima Miji naVijiji vyetu na kuzitambua Ardhi zetu zote ili kila muhusika apatiwe hati yake ya umiliki wa Ardhi na Majengo ambazo zitapeleka migogoro ya Ardhi kumalizika.

PROGRAMU YA USIMAMIZI WA HUDUMA ZA MAJI NA NISHATI

MAMLAKA YA MAJI ZANZIBAR (ZAWA)

Mheshimiwa Spika, Mamlaka hii ina jukumu la kuhakikisha upatikanaji wa maji safi na salama pamoja na kulinda na kuhifadhi rasilimali maji. Kamati hadi inapokea taarifa hii bado kuna baadhi ya miradi ambayo utekelezaji wake unasuasua na hatimae kupelekea wananchi kuvunjika moyo. Miongoni mwa miradi hiyo ni:

- (a) Mradi wa Uchimbaji Visima unaofadhiliwa na Serikali ya Jamuhuri ya Watu wa China;
- (b) Mradi wa Maji Safi na Usafi wa Mazingira wa Mkoa wa Mjini Magharibi – ADF 12;
- (c) Mradi wa Kuimarisha Miundombinu ya Maji ya Mkoa wa Mjini – JICA;
- (d) Mradi wa Uhuishaji na Uimarishaji wa Mfumo wa Usambazaji Maji Zanzibar – Exim Bank, India; na
- (e) Mradi wa utekelezaji wa Uchimbaji wa Visima vya Ras Al Khaimah.

Mheshimiwa Spika, hata hivyo, hatua mbalimbali za uendeshaji wa visima hivyo kwa kazi za upelekaji umeme, ujenzi wa vibanda vya kuendesha pampu na ulazaji mabomba makubwa na madogo kwa juhudi za Serikali kupitia Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA) zimeanza na zinaendelea vizuri.

Mheshimiwa Spika, vilevile, Mamlaka bado inakabiliwa na changamoto kubwa za Ucheleweshwaji wa ulipaji fidia kwa wananchi katika maeneo ambayo miradi mbalimbali ya maji ilipotekelwa pamoja Kuchelewa kuunganishwa na mitandao ya maji kwa Visima vya Ras El Khaimah ni moja wapo wa sababu iliyopelekea ukosefu mkubwa wa maji katika maeneo ya Mjini na Vijijini. Hivyo basi, Kamati inaitaka Mamlaka ya Maji (ZAWA) kuharakisha zoezi la kuviunganisha Visima vilivyochimbwa na Ras El Khaimah kama agizo la Serikali linavyoelekeza. Kamati inaamini kwamba,

Visima hivi vya Mradi wa Ras El Khaimah vikiunganishwa, tatizo la Maji litapungua kwa kiasi kikubwa sana. Kwasababu tatizo letu tumechimba visima vingi lakini tunashindwa kuviunganisha halafu tunaendelea kuchimba vyengine wakati kumbe ilikuwa tuelekeze nguvu nyingi katika kukamilisha vile vya mwanzo ili vianze kutumika.

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa tatizo la uvamizi wa vianzio vya maji, Kamati yangu inaishauri Serikali kuanzisha Mamlaka ya Uhifadhi wa Mabonde na Vianzio vya Maji hapa Zanzibar ili kuhakikisha kuwa suala la uvamizi na uharibifu wa vianzio vya maji linadhibitiwa na kuweza kuipunguzia majukumu Mamlaka ya Maji. Pia, kutenganisha majukumu ya Idara ya uzalishaji Maji na Idara ya usambazaji Maji ili kuongeza ufanisi waupatikanaji wa huduma hiyo muhimu.

Mheshimiwa Spika, vile vile, Kamati inaiomba tena Serikali pamoja na Wizara husika kuunda chombo chengine kwa ajili ya kushughulikia usambazaji huduma ya maji na kuiachia Mamlaka kazi ya kubuni na kupanga miradi mikubwa pamoja na masuala ya kiutawala tu ili kuleta ufanisi wa upatikanaji wa huduma hii katika visiwa vyetu vya Unguja na Pemba.

Mheshimiwa Spika, Sambamba na hilo, Kamati inaitaka Mamlaka ya Maji (ZAWA) kuharakisha zoezi la kuviunganisha Visima vilivyochimbwa na Ras El Khaimah kama agizo la Serikali linavyoelekeza kutokana na ripoti ya utekelezaji wa Mamlaka ya Maji iliyowasilisha katika Mkutano wa Baraza uliopita.

SHIRIKA LA UMEME ZANZIBAR (ZECO)

Mheshimiwa Spika, miongoni mwa majukumu makubwa ya Shirika la Umeme Zanzibar ni kuhakikisha kuwa huduma ya umeme inapatikana wakati wote katika hali ya ubora na usalama.

Mheshimiwa Spika, Kamati hadi inapokea taarifa hii, Mamlaka bado inakakabiliwa na changamoto ya madeni sugu yanayolikabili Shirika la Umeme Zanzibar (ZECO), licha ya kukabiliwa na changamoto hiyo bado Kamati imefurahishwa kuona kwamba bado Shirika la Umeme kwa miaka ya hivi karibuni limekuwa likifanya vizuri sana kwa upande wa Unguja na Pemba, ambapo umeme umekuwa ukisambazwa karibu katika Wilaya zote za Unguja na Pemba hadi katika Visiwa kidogo vidogo.

Mheshimiwa Spika, hata hivyo, Sekta ya Umeme hapa Zanzibar bado inakabiliwa na tatizo la Ongezeko kubwa la madeni kwa upande wa Shirika la Umeme yanayotokana na baadhi ya Taasisi za SMZ, SMT pamoja na wateja binafsi kwa upande wa Unguja na Pemba hali inayopelekea Shirika kususua katika utekelezaji wa majukumu yake.

Mheshimiwa Spika, kwa muhtadha huu, Kamati inasikitishwa na Wizara ya Fedha na Mipango kwa kutolitekeleza ipasavyo agizo la Kamati la ukataji wa 'OC' za kila taasisi ya Serikali zinazodaiwa na Shirika la Umeme ili kulipa nguvu Shirika kuweza kujiendesha kibiashara na sio kutoa huduma kama ilivyo zoeleka.

Mheshimiwa Spika, aidha, Kamati yangu inaitaka Serikali kwa hivi sasa kubeba mzigo wa kulilipa deni la Mamlaka ya Maji hadi hapo watakapoweza kujilipia wenyewe kwani kila siku sikienda deni hilo linaongezeka na kulipa mzigo mkubwa Shirika la Umeme jambo ambalo linarudisha nyuma jitihada zao za kujitegemea kama Shirika.

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu pia inaitaka Serikali kupitia Wizara ya Fedha na Mipango kuhusiana na deni la ZECO kwa TANESCO, fedha hizo kulipwa ZECO na wao ndio walipe TANESCO kwasababu inayodaiwa ni ZECO na sio Wizara ya Fedha na Mipango.

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu kwa hakika inaunga mkono hatua zilizoanza kuchukuliwa na Shirika la Umeme la kuvifungia Mita za Tukuza

baadhi ya Visima vya Maji ili Mamlaka ya Maji (Zawa) iweze kubuni mbinu mbadala za kuongeza ukusanyaji wa mapato pamoja na kumudu kulipa madeni ya Umeme yanayotokana na Visima hivyo vya usambazaji wa Maji Mijini na Vijijini, hii nikuutilia nguvu msemu unaosema *“Kila Tone Moja la Maji ni Gharama hivyo Tutumie Maji kwa Uangalifu”*.

Mheshimiwa Spika, Kamati yangu inaipongeza ZECO kwa kuweza kusimamia vizuri mapato yao, kudhibiti upotevu wa mapato na kuanza kulipa gawio Serikalini, hongera sana ZECO. Lakini pamoja na hayo bado, Kamati inaitaka ZECO kutokubweteka kwa kuwa wakala wa usambazaji wa Umeme kutoka Tanesco, bali ni vyema kutafuta vianzio ya Umeme mbadala ili kujitegemea na kuwa na Umeme wa uhakika hapa Zanzibar.

MAMLAKA YA UDHIBITI WA UTAfutaji NA UCHIMBAJI WA MAFUTA NA GESI ASILIA ZANZIBAR (ZPRA)

Mheshimiwa Spika, Mamlaka hii ina jukumu kubwa la kusimamia na kudhibiti shughuli zote za Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, aidha, Mamlaka kwa sasa inakabiliwa na tatizo la kuchelewa kuundwa kwa Kampuni ya Petroli Zanzibar “ZPDC” pamoja na kuchelewa kwa kuundwa kwa Bodi ya Mamlaka ya utafiti na uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia hapa Zanzibar kama Sheria inavyoelekeza.

Mheshimiwa Spika, kutokana na uchelewaji huo, Kamati inaiomba Serikali pamoja na Wizara kuharakisha uundwaji wa Kampuni ya Mafuta ya Serikali ili kuweza kutimiza masharti ya Sheria ya Utafutaji na Uchimbaji wa rasilimali ya Mafuta na Gesi Asilia hapa Zanzibar ili kuondokana na Mfumo usio na tija kwa Taifa.

Mheshimiwa Spika, naomba ifahamike kuwa kuharakishwa kuundwa kwa taasisi hizo kutaanza kuwapa uzoefu wa kazi kwani majukumu yao ni makubwa kwa Taifa letu hasa kwa kuzingatia kuwa baadhi ya shughuli za

utafutajiwa Mafuta zimeanza kwa kasi kwa hiyo kunahitajika maamuzi ya Bodi lakini vile vile kunahitajika kwa Kampuni hiyo itakayoanzishwa kwa mujibu wa Sheria kuingia mikataba na Makampuni yatakayokuja Zanzibar kutaka kukeza katika masuala ya Mafuta na Gesi Asilia.

Mheshimiwa Spika, pia, Kamati inaitaka Kamisheni ya Utumishi wa Umma kuharakisha mchakato wa uajiri kwa ZPRA ili vijana hawa waanze kupatiwa mafunzo na uzoefu katika kazi kwani hii ni sehemu inayohitaji wataalam waliobobea.

MAMLAKA YA UDHIBITI WA HUDUMA ZA MAJI NA NISHATI (ZURA)

Mamlaka ya Udhubiti wa Huduma za Maji na Nishati (ZURA) ni taasisi iliyoundwa kwa mujibu wa Sheria Nambari 7 ya mwaka 2013 ambapo jukumu lake kubwa ni kusimamia upatikanaji wa huduma bora za maji na nishati kwa wananchi.

Mheshimiwa Spika, pamoja na majukumu yanayowakabili, Kamati haifurahishwi nahali ya utekelezaji wa kazi za ushushaji wa mafuta katika Bandari ya Mtoni, kutokana na utekelezaji wa mfumo wa (BPS) ulioathirika kwa kiasi kikubwa kutokana na kina cha maji katika eneo hilo kutokidhi haja ya kufunga gati kwa meli kubwa. Kwani kama inavyoeleweka uwezo wa bandari ya Mtoni ni kwa meli zisizozidi uzito wa tani 3,500.

Mheshimiwa Spika, kutokana na hali hiyo, Kamati inaishauri Wizara ya Ardhi kwa kushirikiana na Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kuweka miundombinu mbadala kwa ajili ya uingizaji mafuta ndani ya nchi kupitia Bandari zetu za Zanzibar ikiwemo Bandari ya Malindi pamoja na Bandari ya Mtoni.

Mheshimiwa Spika, aidha, Kamati inasisitiza kwamba kwakuwa tayari limetengwa eneo la Mangapwani kwaajili ya kuweka Miundombinu ya kuteremshia na kuhifadhia Mafuta, basi ni vyema Serikali kushirikiana na

wawekezaji binafsi ambao wako tayari kushirikiana na Serikali kuandaa utaratibu wa kuanza ujenzi wa miundombinu hiyo ili kuondoa tatizo la upatikanaji wa Mafuta na pia kupunguza bei ya Mafuta hapa Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, kutokana na hili, Kamati inaitaka Serikali kupitia Tume ya Mipango Zanzibar kushiriki kikamilifu pamoja na kuwashirikisha wawekezaji wanaoingiza Mafuta hapa Zanzibar na kushauriana nao juu ya namna watakavyoweza kushirikiana na Serikali katika kuendeleza eneo tengefu la Mangapwani kwa ajili ya shughuli za Mafuta na Gesi hapa Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, suala jengine ni kukosekana kwa bohari kubwa ambayo itawezesha muagizaji na muingizaji wa mafuta kuweza kuhifadha mafuta yake baada ya kufika Zanzibar imekuwa ni tatizo la muda mrefu, hali inayopelekea upungufu wa mafuta mara kwa mara katika visiwa vyetu.

Mheshimiwa Spika, kutokana na tatizo hilo, Kamati inaiomba Serikali kukaa pamoja na Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira kuandaa mpango mkakati juu ya matumizi ya eneo la Mwangapwani lililotengwa kwa ajili ya shughuli za Mafuta ili wananchi waweze kuondokana na changamoto hiyo inaibuka siku hadi siku.

PROGRAMU YA USIMAMIZI WA MAZINGIRA NA MABADILIKO YA TABIANCHI

MAMLAKA YA USIMAMIZI WA MAZINGIRA ZANZIBAR (ZEMA) NA IDARA YA MAZINGIRA ZANZIBAR

Kamati wakati wa kupokea taarifa ilifurahishwa na Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar (ZEMA) ambayo katika robo ya pili (Oktoba - Disemba, 2017) imefanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 15,300,000/= sawa na wastani wa asilimia 142 ya kiwango kilichopangwa kukusanywa katika robo hiyo.

Mheshimiwa Spika, pamoja na ongezeko hilo la makusanyo, Kamati bado inasikitishwa na kuwepo kwa Ufinyu wa ofisi ya Mkurugenzi wa Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira na Mkurugenzi wa Idara ya Mazingira kwa Unguja na Pemba hali inayopelekea kufanyakazi katika Ofisi moja kunakopelekea kukosekana kwa faragha za kiutendaji.

Mheshimiwa spika, Kamati imezidi kusononeshwa kuona hadi tunawasilisha ripoti hii, bado Mkurugenzi wa Mamlaka ya Mazingira pamoja na Mkurugenzi wa Idara ya Mazingira kukaa katika ofisi moja ofisi ambayo haiendani na hadhi na taswira ya vyeo vyao. Hali inayopelekea Mamlaka hii kutotambulika uwepo wake. Hivyo, Kamati inaiagiza Wizara kuliangalia suala hilo kwa jicho pana ili kuondoa ukakasi unaowapata katika utendaji wao kwa kukosekana kwa faragha ya kiutendaji.

Mheshimiwa Spika, Sambamba na hilo, Kamati inaishauri tena Serikali pamoja na Wizara kuiangalia upya Sheria kwa upande wa wanaoingiza mifuko ya plastiki, wanaokamatwa nayo wakati wa matumizi, pamoja na kuandaa Kanuni za kulipa faini za papo kwa hapo ili kuondokana na tatizo hilo linalopelekea athari kubwa za kiafya pamoja na za kimazingira.

WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA USAFIRISHAJI

Mheshimiwa Spika, kama inavyofahamika kuwa Wizara hii imepewa majukumu makuu ya kusimamia Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafiri Zanzibar. Aidha, taasisi zinazosimamiwa na Wizara zinatekelezwa kupitia Idara, Mashirika na Mamlaka zifuatazo: Ofisi Kuu, Pemba; Idara ya Mipango, Sera na Utafiti; Idara ya Uendeshaji na Utumishi; Idara ya Ujenzi na Utunzaji wa Barabara; Idara ya Usafiri na Leseni; Idara ya Mawasiliano; Mamlaka ya Usafiri wa Baharini; Mamlaka ya Viwanja vya Ndege; Mamlaka ya Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe; Shirika la Meli na Uwakala; Shirika la Bandari; Shirika la Nyumba pamoja na Wakala wa Majengo.

PROGRAMU YA UENDESHAJI NA URATIBU WA WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA USAFIRISHAJI

SEKTA YA UTAWALA

Mheshimiwa Spika, sekta hii inaundwa na Ofisi Kuu Pemba, Idara ya Mipango na Utumishi na Idara ya Utumishi na Uendeshaji. Jukumu kubwa la Sekta hii ni kusimamia masuala ya kiutumishi, kuratibu na kusimamia utekelezaji wa Sera na Mipango ya Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa upande wa Unguja na Pemba.

Mheshimiwa Spika, sambamba na hilo, Kamati inasikitishwa na utendaji wa baadhi ya kazi zinazosimamiwa kupitia Sekta hii ya kukosekana kwa mawasiliano mazuri baina ya Idara ya Mawasiliano na Idara ya Ujenzi na Utunzaji wa Barabara wakati wa Ujenzi wa Barabara na wakati wa utekelezaji wa Mradi jambo ambalo limepelekea Mkongo wa Taifa kuathirika kwa kukatwa na kuisababishia hasara kubwa kwa Serikali.

Mheshimiwa Spika, kutokana nakadhia hiyo, Kamati yangu inaiomba Wizara kwa kushirikiana na Idara husika Kujenga mahusiano na mashirikiano mazuri katika utekelezaji wa kazi zao, kwani kutokufanya hivyo ni kuitia hasara Serikali.

Mheshimiwa Spika, changamoto nyengine inayoikabili Wizara hii ni kukosekana kwa mtambo madhubuti wa kutengenezea Lami. Hivyo, Kamati inaiomba Serikali kwa kushirikiana na Wizara kuharakisha ununuzi wa Mtambo wa kutengenezea lami kwani Mtambo uliopo sasa ni wa muda mrefu na kupelekea kushindwa kufanya kazi za ujenzi pamoja na za matengenezo ya barabara kwa wakati uliopangwa na hatimaye kusababisha kuchelewa kwa utekelezaji wa baadhi ya miradi na kupelekea Serikali kuingia katika hasara kubwa ya kiutendaji.

Mheshimiwa Spika, kwakuwa, Serikali imekusudia kununua mtambo mpya kwa ajili ya matengenezo ya barabara. Kamati yangu inaendelea kuisisitiza Serikali kwa kushirikiana na Wizara husika kununua mitambo yenye ubora na sio kuangalia mitambo yenye bei nafuu ili isijenunuliwa mitambo ambayo haina viwango kama tulivyoelezea kwenye ripoti yetu.

PROGRAMU YA UHIFADHI NA UIMARISHAJI WA MAKAAZI

SEKTA YA NYUMBA

SHIRIKA LA NYUMBA ZANZIBAR

Mheshimiwa Spika, Shirika la Nyumba la Zanzibar ni taasisi inayojitegemea ambayo inafanyakazi zake kwa mujibu wa Sheria Nambari 6 ya mwaka 2014. Sheria hii inaipa mamlaka Shirika la Nyumba la Zanzibar kusimamia na kuratibu masuala yote yanayohusiana na ujenzi, uuzaji na ukodishaji nyumba za kuishi na za biashara.

Mheshimiwa Spika, Shirika hadi linatoa taarifa hii kwa Kamati linakabiliwa na changamoto ya kutokamilisha zoezi zima la kutathimini majengo yote yanayosimamiwa na Serikali kwa upande wa Unguja na Pemba. Kutokana na tatizo hilo, Kamati inalitaka Shirika kuyafanyia tathmini na uhakiki majengo yote ya Serikali yaliopo katika eneo la Mji Mkongwe pamoja na maeneo mengine kwa upande wa Unguja na Pemba ili kuweza kuzitambua na kupatikana kwa idadi halisi ya nyumba hizo.

WAKALA WA MAJENGO ZANZIBAR

Mheshimiwa Spika, Malengo makuu ya Wakala wa Majengo ni kuwapatia viongozi na watendaji wakuu wa Serikali makaazi ya uhakika, bora na salama, kutoa huduma ya ushauri elekezi kwa ujenzi wa majengo ya Serikali kulingana na mahitaji husika, kutayarisha utaratibu endelevu wa matengenezo ya majengo ya Serikali, kuweka mpango mzuri wa kuhakiki

makadirio ya ujenzi katika miradi ya Serikali pamoja na kusimamia na kuendeleza majengo yote ya Serikali ikiwa ya makaazi, biashara au ofisi.

Mheshimiwa Spika, licha ya juhudi kubwa zinazochukuliwa na Wakala wa Majengo bado inakabiliwa na ukosefu wa ofisi ya uhakika kwa ajili ya kufanya kazi za kila siku, kwani hivi sasa wameanzimwa jengo la ZSSF liliopo Kilimani na hadi Kamati inapokea taarifa hii Wakala imeshapokea barua kutoka ZSSF yakuwataka wahame katika jengo hilo.

Mheshimiwa Spika, kutokana na tatizo lililojitokeza, Kamati yangu inaitaka Wakala wa Majengo kuendelea kubaki katika jengo hilo na wasihame hadi ZSSF watakapowalipa fidia kutokana na kubomolewa na kuhamishwa kwenye jengo lao hapo Michenzani ili fidia hiyo iwawezeshe kujenga jengo lao wenyewe, au hadi hapo watakapopata jengo jengine la kudumu la Ofisi.

Mheshimiwa Spika, Wakala wa Majengo pia, ina uchache wa wafanyakazi hususan katika kada ya maseramala na wataalamu wenye fani maalum za majengo katika ofisi zake kwa Unguja na Pemba. Wataalamu hao kama vile ‘Civil Engineers’, ‘Architects’, ‘Quantity Surveyors’, ‘Electrical Engineer’ pamoja na ‘Mechanical Engineer’.

Mheshimiwa Spika, kutokana na umuhimu huo, Kamati inaishauri Wakala wa Majengo kupitia Bodi inazosisimamia, kuandaa Muundo wa Utumishi kwa Ofisi na kuuwasilisha Tume ya Utumishi Serikalini ili kupata idhini ya kufanya uajiri wa wafanyakazi wa kudumu katika fani maalum za majengo ili kuondokana na tatizo la wafanyakazi wa muda.

PROGRAMU YAMIUNDOMBINU YA HUDUMA ZA USAFIRISHAJI

SEKTA YA NCHI KAVU

IDARA YA UTUNZAJI NA UENDELEZAJI BARABARA (UUB)

Mheshimiwa Spika, Idara ya Utunzaji na Uendelezaji Barabara ni taasisi ambayo inafanyakazi za kujenga na kuzitunza barabara za visiwa vya Unguja na Pemba. Hali ambayo inapelekea kupatikana kwa mafanikio

mbalimbali ikiwemo miundombinu bora ya barabara inayopitika muda wote wa misimu ya mwaka pamoja na kupungua kwa gharama za usafirishaji mizigo na abiria.

Mheshimiwa Spika, Idara hii bado inakabiliwa na changamoto kubwa ya ucheleweshaji wa ulipaji fidia kwa wananchi walioathirika katika ujenzi wa barabara zikiwemo nyumba na vipando jambo ambalo linapelekea kushindwa kutekelezwa kwa baadhi ya miradi pamoja na kuchelewa kwa uingizwaji wa fedha kutoka Mfuko wa Barabara kwenda Idara ya Utunzaji na Uendelezaji wa Barabara.

Mheshimiwa Spika, kutokana na hali hiyo, Kamati inaitaka Wizara ya Fedha na Mipango kupitia Mfuko wa Barabara kuacha urasimu wa kutoa fedha kwa ajili ya ukarabati na ujenzi wa Barabara kwani fedha wanazokusanya madhumuni yake ndiyo hayo na sio kitu chengine isipokuwa kuzienzi na kuzihami barabara zetu za Unguja na Pemba.

Mheshimiwa Spika, aidha, Kamati inaishauri pia Serikali kutenga fedha za kutosha ili kuitia nguvu Idara ya Utunzaji na Uendelezaji wa Barabara (UUB) kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi mkubwa katika kuleta maendeleo kwa jamii.

SEKTA YA USAFIRI WA MAJINI

Mheshimiwa Spika, Sekta hii inajumuisha Shirika la Bandari, Mamlaka ya Usafiri wa Baharini (ZMA) na Shirika la Meli na Uwakala.

SHIRIKA LA BANDARI ZANZIBAR

Mheshimiwa Spika, Kamati inatambua kwamba Shirika la Bandari linajukumu la kuziendesha, kuzisimamia na kuziendeleza Bandari tano (5) za Zanzibar ambazo ni Bandari ya Malindi, Mkokotoni, Weshi, Mkoani na Wete.

Mheshimiwa Spika, Kamati inasikitishwa na Madeni makubwa wanayodai Shirika la bandari kutoka “Tanzania Port Authority” yanayotokana na huduma za utumiaji wa minara na maboya kwa meli zinazokwenda Tanzania Bara jambo ambalo linaongeza idadi ya changamoto za Muungano.

Mheshimiwa Spika, Kamati pia inaishauri Shirika la Bandari kukaa pamoja na Wizara ya Ardhi kumaliza changamoto za upatikanaji wa hatimiliki katika maeneo yote yaliyo chini ya Shirika la Bandari. Kwani kitendo cha kukosekana kwa hatimiliki katika Bandari zote za Serikali kwa upande wa Unguja na Pemba kunapelekea wananchi kuvamia pamoja na kujimilikisha maeneno hayo kinyume na taratibu ukizingatia bado taasisi inayohusika inaendelea kutoa hati hizo kwa wananchi kwa ajili ya matumizi ya makaazi.

Mheshimiwa Spika, kutokana na mapungufu hayo, Kamati inaiomba Serikali kupitia Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira kukamilisha zoezi zima la upatikanaji wa hatimiliki kwa maeneo yote ya Bandari na Minara kwa Unguja na Pemba. Ili kuweza kuyahami maeneo hayo na uvamizi unaoendelea kushamiri unaofanywa na wananchi kwa kujenga makaazi pamoja na kufanya shughuli zao za kibiashara katika maeneo hayo.

Mheshimiwa Spika, pia, Kamati inaiomba Wizara kwa kushirikiana na Ofisi za Halmashauri, Wilaya na Masheha kuyalinda maeneo ya Bandari kwa upande wa Unguja na Pemba na kutotoa vibali vya ujenzi katika maeneo hayo bila ya idhini ya Waziri anayehusika na masuala hayo.

Mheshimiwa Spika, vilevile, Shirika linakabiliwa na uchelewaji wa malipo ya huduma zinazotolewa kwa baadhi ya Makampuni na Mashirika yakiwemo ‘Azam Marine’ na Shirika la Meli la Zanzibar. Hivyo, kupelekea kuwepo kwa madeni makubwa na ya muda mrefu kwa Shirika yanayosababisha kuzorota kwa kazi za Shirika.

MAMLAKA YA USAFIRI BAHARINI ZANZIBAR (ZMA)

Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Usafiri Baharini ina jukumu la kusimamia safari za baharini, uchunguzi wa ajali baharini, uratibu wa shughuli za utafutaji na uokozi kwa maeneo ya Zanzibar, usimamizi wa maslahi ya mabaharia pamoja na kusajili na kutoa vibali na leseni kwa taasisi zinazotoa huduma za meli na bandari.

Mheshimiwa Spika, kusitishwa kwa zoezi la usajili wa meli za nje kufuatia meli zilizokamatwa ambazo zilisajiliwa Zanzibar na kupokea Agizo la Mheshimiwa Rais wa Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania kumepelekea kusimama kwa ufanyajikazi wa Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA) katika suala zima la usajili wa meli za nje jambo linalosababisha kupunguza vianzio vya makusanyo ya Serikali.

Mheshimiwa Spika, kutokana na Changamoto hiyo iliyoanza kujitokeza kwenye usajili wa Meli za Nje hasa kukiuka Sheria za Kimataifa ikiwemo kupakia magendo ya silaha pamoja na madawa ya kulevya, ni vyema ZMA izungumze na Makampuni ya Meli tuliyofunga nayo mikataba kuheshimu makubaliano hayo lakini pia kuweka masharti magumu kwa Meli mpya ambazo tunazisajili kwa kipindi hiki.

Mheshimiwa Spika, Mamlaka pia inakabiliwa nakikwazo cha matayarisho ya usajili wa “VAT” ambapo kuanzia mwezi Januari, 2018, Serikali ya UAE imeanza kutoza kodi kwa biashara mbalimbali zinazoendeshwa nchini humo. Aidha, ZIMS hadi kufikia sasa haijafanya usajili wa kodi ya “VAT” kwa sababu inasubiri mkataba wa uwakala baina ya ZMA na ZIMS ambao upo katika Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali unafanyiwa kazi tangu tarehe 22 Novemba, 2017 na kuchelewa kumalizika kwa suala hilo, kutapelekea ZIMS kutozwa faini au kufungiwa.

Mheshimiwa Spika, ili kuepukana na kikwazo hicho, Kamati inaiomba Serikali kuiagiza Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali kuharakisha upatikaji wa mkataba wa uwakala baina ya ZMA na ZIMS ili kulinusuru

Tawi la Dubai kuja kutozwa faini na kufungiwa kwa kufanya kazi kinyume na taratibu za nchi husika.

Mheshimiwa Spika, pia kwa kipindi kirefu sasa, Mamlaka hii inakabiliwa na ukosefu wa vyombo vya kudumu vya uokozi baharini hali inayoweza kupelekea kushindwa kudhibiti janga lolote linaloweza kutokea katika nchi yetu. Kutokana na hali hii, Kamati inaiomba Serikali kutenga fedha kwa ajili ya kununulia vyombo hivyo vya uokozi pamoja na taasisi zinazohusika kuchangia kiasi cha asilimia kwa mamlaka hiyo kutimiza wajibu wao ili kujiweka tayari pindipo majanga ya bahari yatakapotokea.

SHIRIKA LA MELI ZANZIBAR

Shirika la Meli Zanzibar limepewa jukumu la kusimamia na kuendesha Meli zote za Serikali pamoja na kutoa huduma za Uwakala kwa meli za kigeni zinazoingia bandari za Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa meli ya MV Mapinduzi II, changamoto kubwa inayojitokeza ni usimamiaji na uendeshaji wa meli hiyo unaotokana na uharibikaji wa mara kwa mara unaopelekea kushindwa kufanya kazi zake kikawaida. Aidha, kukosekana kwa ushirikishwaji wa watendaji wataalamu katika hatua za mchakato mzima wa manunuzi ya Meli mpya zinazokubaliana na hali ya hewa Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaishauri Serikali kupitia Shirika la Meli kusomesha wataalamu wa kuzihudumia Meli zote mpya zinazonunuliwa kwani inawezekana uharibikaji wa mara kwa mara wakati mwengine husababishwa na utalamu mdogo wa watumishi wetu katika Meli zetu.

Mheshimiwa Spika, Kamati inapenda kuishauri Serikali tena pamoja na Wizara husika kupitia Shirika la Meli Zanzibar kutafuta meli nyengine mbadala itakayoendana na mazingira ya visiwa vyetu na kuondosha usumbufu pindipo meli ya MV Mapinduzi II itapokumbwa na tatizo.

Mheshimiwa Spika, Sambamba na hilo, Kwa kuwa tunazo taarifa za mipango ya Serikali kununua Meli nyengine mpya ya abiria, Kamati inaiomba Serikali pamoja na Wizara husika kuanza kusikiliza maoni ya wataalamu wa Shirika juu ya aina ya Meli tunayoihitaji na ambayo itaendana na maazingira ya bandari zetu na pia wasafiri wetu.

SEKTA YA ANGA

MAMLAKA YA VIWANJA VYA NDEGE ZANZIBAR

Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imeanzishwa kwa Sheria nambari 9 ya mwaka 2011, ambayo awali ilikuwa ikijulikana kama Idara ya Anga. Aidha, Mamlaka inaendesha, inasimamia usalama kwa safari za abiria na mizigo na kuendeleza Viwanja vya Ndege vya Serikali.

Mheshimiwa Spika, Mamlaka inakabiliwa naukosefu wa mashine za kukagua mizigo mikubwa katika Kiwanja cha Ndege cha 'AAKIA' pamoja na upungufu wa mashine za kukagulia abiria na mizigo midogo midogo, hali inayopelekea baadhi ya mashirika ya ndege kukataa kabisa kubeba mizigo kutoka Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, katika Huduma zinazotolewa katika kiwanja, Mamlaka inakabiliwa tatizo la kukosekana kwa mikanda ya mizigo (Conveyer belt), pamoja na kutokuwepo kwa idadi na taarifa kamilifu za abiria pale zinapohitajika.

Mheshimiwa Spika, kutokana na matatizo yanayoikabili Mamlaka, Kamati inaiomba Wizara kwa kushirikiana na Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kuimarisha maeneo ya kupitishia mizigo (Conveyer belt) ili kuondosha usumbufu kwa abiria hususan wakati wa kushuka kwa abiria.

Mheshimiwa Spika, aidha, Kamati inaishauri Wizara kushirikiana na Mamlaka kuliangalia kwa makini suala la “scanner” ambalo hutumiwa na wafanyakazi kupitisha mizigo tofauti hali inayopelekea hata kupitishwa kwa baadhi ya vitu kinyume na taratibu za kisheria. Mfano halisi ni kesi ilijotokeza hivi karibuni katika kiwanja chetu kwa kukamatwa kwa abiria mmoja

kusafirisha madini ya dhahabu bila ya kuwa na kibali halali cha Serikali. Ili kuepokana na kutokezea tena kwa tatizo kama hilo Kamati yangu inaiomba Serikali ihakikishe kwamba sehemu hii ya “Scanner” inaweka watumishi waaminifu ili kuzuia vitendo vyovyote vya ukiukwaji wa Sheria.

HITIMISHO

Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Kamati ya Ardhi na Mawasiliano napenda kuchukua nafasi hii kuwapongeza kwa dhati viongozi na wafanyakazi wote wa Wizara hizo mbili zinazosimamiwa na Kamati hii pamoja na taasisi zao kwa juhudi wanazochukua katika utekelezaji wa majukumu yao. Kamati pia, inapenda kutoa shukurani tena kwa Wajumbe na Makatibu wa Kamati hii pamoja na wale wote waliofanikisha kazi za Kamati kwa mwaka wa fedha 2017/2018. Aidha, napenda kutoa shukurani za dhati kwa Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako Tukufu kwa usikilizaji mzuri wakati wote wa uwasilishaji wa hotuba hii. Kamati yangu pia inatoa wito kwa Serikali kutekeleza kwa vitendo yale yote yalioagizwa na kushauriwa na Kamati ilikuongeza ufanisi katika Wizara hizo.

Mheshimiwa Spika, naomba Waheshimiwa Wajumbe wote wa Baraza lako hili tukufu waipitie ripoti hii ya Kamati ya Ardhi na Mawasiliano na hatimae kuichaingia kwani maelezo ya kina ya muhtasari huu yanapatikana katika vitabu mlivyopatiwa.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, Naomba kutoa hoja.

Ahsante,

.....
Hamza Hassan Juma,
Mwenyekiti,
Kamati ya Ardhi na Mawasiliano,
Baraza la Wawakilishi,
Zanzibar.